HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :16673
Tarih :24.02.2026

41292

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU*** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahmut DİNDAR
Van Milletvekili

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), 1999 yılından bu yana 21 Şubat gününü, uluslararası uzlaşıyı, kültürel çeşitliliği ve çok dilliliği desteklemek amacıyla "Uluslararası Anadil Günü" olarak ilan etmiştir.

Söz konusu günün ortaya çıkışı Pakistan Devleti'nin Bengal diline yönelik yasaklayıcı, engelleyici ve asimilasyoncu politikalarına karşı Bengal halkının direnişine dayandırılmaktadır. Dünyanın birçok yerinde tekçilik, ırkçılık ve aşırı milliyetçilik etkisi nedeniyle ulus devletler; halkların doğal dillerinin sınırlandırılması, kullandırılmaması, geliştirilmemesi amacıyla politikalar geliştirmektedir. UNESCO'nun "Tehlike Altındaki Diller Atlası" verilerine göre ise dünya genelinde konuşulan yaklaşık 7.000 dilin yüzde 44'ü korunaklı ve güvence altında olmayıp yok olma riski ile yüz yüzedir.

Bu kapsamda 30'dan fazla farklı dilin konuşulduğu Türkiye'de risk altında olan dil sayısının 18 civarında olduğu ve yıllar içerisinde en az 3 dilin "konuşan hiç kimse kalmadığı için ortadan kaybolduğu" ifade edilmektedir. Dillerin yaşamın her alanında kullanımına imkan sağlamak, yok olmalarının önüne geçmek için alınabilecek en uygun tedbirdir. Özellikle anadilleriyle eğitim, sağlık ve diğer kamusal hizmetlere erişmeyen milyonlarca yurttaşın Türkiye'de yıllardır yaşadığı bilinmektedir. Anadilin etkili bir şekilde öğrenimi diğer dillerin de öğrenimini etkilemektedir. Türkiye'de yıllardır sürdürülen "yabancı" dil eğitiminin başarısızlığının en önemli nedeni; yurttaşların ana diline ilişkin eğitim başta olmak üzere kamusal hizmet sunumunun eksik olmasıdır. Özellikle Kürtçe konuşan milyonlarca yurttaşın birçok kamu kurumunun hizmetlerinden bihaber olduğu, hizmet sunumu sırasında taleplerini doğru bir şekilde aktaramadığı, birçok zaman hak kayıplarının yaşandığı bilinmektedir. Bakanlığınızın veya size bağlı kurumların görev alanında Kürtçe dilinin tanınması ve kullanım alanlarının çoğaltılması Türkiye'de yaşayan Kürt yurttaşların temel haklarından biri olarak görülmelidir.

Bu bağlamda:

1) Türkiye'de konuşulan ana dillerin korunması, yok olmasının önüne geçilmesi ve bu dillerde var olan tarihi-kültürel mirasın gelecek kuşaklara taşınması amacıyla hangi tedbirleri alıyorsunuz?

2) Bakanlığınız kapsamında Türkçe dışında anadili olan yurttaşların ve yabancıların temel kamu hizmetlerine erişimi ve haklarının korunması amacıyla resmi dil olan Türkçe dışında hangi dillerde hizmet sunulmaktadır?
3) Milyonlarca yurttaşın ana dili olan Kürtçe'nin korunması amacıyla Bakanlığınızın aldığını tedbirler nelerdir?
4) Bakanlığınız kapsamında anadili sadece Kürtçe olan yurttaşlara ve diğer hizmet gruplarına hizmet sunumunda yaşanan sorunlara dair bakanlığınızın bir araştırması mevcut mudur?
5) Bakanlığınızın hizmet sunduğu birimlerde ana dili sadece Kürtçe olan yurttaşlara nasıl hizmet sunulmaktadır? Bu kişilerin temel hak ve hürriyetlerinin korunması amacıyla tercüman desteği sağlanmakta mıdır? Kürtçe konuştukları için ayrımcılığa maruz kalmamaları için hangi tedbirler alınmaktadır?
6) Bakanlığınız bünyesinde istihdam edilen Kürtçe tercüman sayısı kaçtır? 2026 yılı içerisinde planlanan ilave Kürtçe Tercüman istihdamı sayısı kaçtır?